

Verksamhetsplan och budget 2024

Samhällsnämnden

Datum: 2023-10-31

Reviderad version 2.0: 2024-02-01

Dnr: SAN 2023/494

LILLA EDETS
KOMMUN

Innehållsförteckning

1. Nämndens verksamhet	4
1.1. Nämndens grunduppdrag	4
1.2. Verksamhetsbeskrivning	4
1.3. Kommunfullmäktiges vision, övergripande målområden och eventuella uppdrag till nämnden	5
1.3.1. Kommunfullmäktiges vision	5
1.3.2. Kommunfullmäktiges målområden	5
1.3.3. Kommunfullmäktiges uppdrag	6
2. Kritiska kvalitetsfaktorer	6
2.1. Nämndens kritiska kvalitetsfaktorer	7
3. Nuläge och förutsättningar	7
4. Nämndens målområde	8
4.1. Nämndens prioriterade mål	8
5. Övriga uppdrag till förvaltningen	9
6. Ekonomi	9
6.1 Allmänt	9
6.2 Samhällsnämnden - skattefinansierad verksamhet	9
6.3 Samhällsnämnden avgiftsfinansierade verksamheter - VA och Avfall	10
7. Investeringar	10
8. Uppföljning	12

Nämndens verksamhetsplan och budget 2024

Planering utifrån styrmodellen ska ske i tre delar:

- Planering av nämndens grunduppdrag med tillhörande kvalitetsfaktorer och kvalitetsindikatorer
- Planering av prioriterade frågor i utvecklingsarbetet (nämndens prioriterade mål)
- Planering av ekonomiska ramar

1. Nämndens verksamhet

1.1. Nämndens grunduppdrag

Samhällsnämndens grunduppdrag är att ansvara för kommunens uppgifter gällande:

- kommunens gator, vägar, järnväg, park- och grönytor, badplatser, dammar och övriga offentliga platser, gestaltad livsmiljö samt hamnverksamhet,
- gatuhållning, gatubelysning och skyltning
- trafikfrågor och trafiksäkerhetsfrågor
- tillgänglighetsfrågor
- avfallsverksamhet och förebyggande av avfall
- vatten- och avloppsverksamhet inklusive rötning av avloppsslam
- teknisk service (t.ex. förråd, verkstäder, fordon)
- förvaltning, drift och underhåll av kommunens fasta egendom inklusive skogsinnehav,
- kostverksamhet
- städ- och vaktmästeriverksamhet
- prövning och tillsyn enligt miljöbalken
- prövning och tillsyn enligt livsmedelslagen
- tobakslagen i den del som avser rökfria miljöer,
- kontroll av försäljning i detaljhandeln enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel
- vad som står i annan speciallagstiftning till skydd för människors hälsa och miljön
- naturvårdsfrågor och lokal miljöövervakning
- det som enligt lag ska fullgöras enligt plan- och bygglagen gällande bygg-, rivnings- och marklov samt anmälningsärenden, förhandsbesked, villkorsbesked och tillsyn
- upplåtelse och annat ianspråktagande av gator, parker och övriga allmänna platser, inklusive torghandel
- energirådgivning
- tillstånd mm enligt lag om sprängämnesprekursorer
- handläggning av parkeringstillstånd för rörelsehindrade

1.2. Verksamhetsbeskrivning

Samhällsnämnden ansvarar både för myndighetsutövande och serviceinriktad verksamhet med inriktning på miljömässig hållbarhet och hälsa.

Verksamheterna i nämnden är följande:

- Stadsmiljö
- Lokaler
- Miljö
- Bygglov
- Kost
- Lokalvård och vaktmästeri
- Vatten och avlopp
- Avfall och återvinning

Stadsmiljöenheten utför nämndens arbete med utveckling, drift och underhåll av kommunens allmänna platser såsom gator, torg, grönytor, parker, lekplatser, elljusspår, vandringsleder och

badplatser. På uppdrag av sektor bildning utför enheten också drift- och underhållsåtgärder på idrottsanläggningars utomhusmiljöer så som fotbollsplaner och friidrottsanläggningen på Ekaråsen, vilket regleras fullt ut genom internfakturerering

Drift och underhåll av de kommunala byggnader (lokaler) som inte har föreningsanknytning utförs av Planering- och exploateringsenheten. Enheten är överflyttad från sektor samhälle till sektor kommunledning.

Miljöenheten ansvarar för prövning och tillsyn gällande miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll. Annan verksamhet som ligger inom enhetens ansvarsområde är miljöövervakning, naturvård och visst strategiskt miljöarbete.

Bygglövsenheten ansvarar för att pröva ansökningar och anmälningar om olika bygg- och anläggningsåtgärder. Enheten har också ett ansvar för tillsyn enligt plan- och bygglagstiftningen. Dessutom omfattas energirådgivningen, vilket dock är en insats som köps av Stenungsunds kommun.

Kostenheten utför nämndens arbete med att laga och servera mat till förskolor, grundskolor, äldreomsorg och funktionshinderverksamhet inom kommunen. Kostenheten bidrar till att måltiden fyller en socialt viktig funktion för matgästerna och främjar god hälsa.

Lokalvård- och vaktmästerienheten utför nämndens arbete med att utföra daglig lokalvård i kommunala verksamheters lokaler samt ansvara för det periodiska underhållet och ta ett hygieniskt ansvar. Vidare ansvarar enheten även för att utföra sedvanliga vaktmästeriuppgifter inom förskola och grundskola.

Vatten- och avloppsenheten utför nämndens arbete med fyra VA-tjänster: produktion och leverans av dricksvatten, avledning och rening av spillvatten, avledning av dagvatten från fastighet och dagvatten från allmän plats.

Avfall- och återvinningsenheten utför nämndens arbete med insamling och omhändertagande av kommunaltavfall inom kommunen, samt driver kommunens återvinningscentral som är belägen i Göta.

1.3. Kommunfullmäktiges vision, övergripande målområden och eventuella uppdrag till nämnden

1.3.1. Kommunfullmäktiges vision

Visionen för Lilla Edets kommun är: *"Göta älvdalens pärla – vi gör det tillsammans"*. Visionen ska genomsyra allt arbete som utförs i kommunen och ska vara en ledstjärna i både det dagliga arbetet och i det långsiktiga strategiska perspektivet. Visionen ska uppnås genom ledorden: nytänkande, medskapande och hållbart.

1.3.2. Kommunfullmäktiges målområden

Kommunfullmäktige har fastställt fyra målområden för innevarande mandatperiod, vilka presenteras nedan. Målen följs upp av Kommunstyrelsen men Samhällsnämndens verksamheter berörs av samtliga mål:

Bra boende och livsmiljö

Allt arbete som rör bostadsbyggande, miljö, infrastruktur som allmän plats, VA, avfall och där

nämndens verksamheter deltar i planarbete skall arbetet genomsyras att medverka till att skapa bra boende och livsmiljöer.

Ökad hälsa och välbefinnande

Arbetet med allmän plats som gator, torg, parker, lekplatser, fritidsanläggningar och vandringsleder samt lokalvård och vaktmästeri skall bidra till ökad hälsa och välbefinnande. Kostenheten som lagar och serverar mat skall verka för att måltiden fyller en socialt viktig funktion för matgästerna och främjar god hälsa.

Hållbar miljö

Nämndens verksamheter skall bidra till att bygga ett hållbart samhälle och bidra till att vara en kommun i framkant ur ett miljöperspektiv. Miljöarbete skall bidra till ett ökat miljöengagemang för att skapa ett mer hållbart levnadssätt i hela kommunen.

Attraktivt företagsklimat

Nämndens verksamheter skall arbeta för en ökad service och förståelse för gällande lagar. Detta för att underlätta och förenkla för företagare.

1.3.3. Kommunfullmäktiges uppdrag

Kommunfullmäktige har även fastställt uppdrag till nämnderna, varvid de som är aktuella för samhällsnämnden presenteras nedan:

Öka digitaliseringen

Nämnden skall anta en digitaliseringsplan kopplat till den kommunövergripande digitaliseringsstrategin och i enlighet med digitaliseringsplanen fortsätta att öka digitaliseringen.

Verka för ett Lilla Edet fritt från våld

Nämndens verksamheter skall delta i det sektorsövergripande våldspreventiva arbetet.

Fortsätta heltidsresan

Genom heltidsresan fortsätta det kommunövergripande arbetet att öka andelen anställda i Lilla Edets kommun som arbetar heltid. Det långsiktiga målet är att alla som vill jobba heltid ska ges möjlighet att göra det.

Höja frisktalet bland kommunens anställda

Under 2024 skall nämndens verksamheter fokusera på att höja frisktalet.

Även om Lilla Edets styrmodell genomsyras av varje verksamhets unika uppdrag och förutsättningar, så ska dessa arbetas fram utifrån överliggande organisatoriska nivåers styrdokument. Det innebär att hela organisationen har i uppdrag att analysera hur fullmäktiges vision och målområden påverkar den egna verksamheten och hur man kan bidra till kommunens samlade måluppfyllelse.

2. Kritiska kvalitetsfaktorer

Kritiska kvalitetsfaktorer är särskilt angelägna faktorer som måste bli uppfyllda för att en verksamhet ska ha hög kvalitet. En kritisk kvalitetsfaktor utgår från verksamhetens grunduppdrag som definieras i lagstiftning och andra styrande dokument.

Kritiska kvalitetsfaktorer indelas i fyra perspektiv; målgrupps-, verksamhets-, medarbetar och ekonomiperspektiv.

Uppföljning av hur det går med de kritiska kvalitetsfaktorerna rapporteras kontinuerligt till nämnden. Uppföljning av grunduppdraget sker tre gånger per år. Genom att planera, följa upp, analysera och dra slutsatser av uppnådda resultat förväntas det ske en kvalitetshöjning av verksamheterna.

Kvalitetsfaktorerna mäts genom kvalitetsindikatorer vilka uttrycker kvalitetsnivån i olika delar av verksamheterna.

2.1. Nämndens kritiska kvalitetsfaktorer

Nedan redovisas de kritiska kvalitetsfaktorerna som måste uppfyllas för att verksamhetens grundläggande uppdrag ska ha en god kvalitet. Kvalitetsfaktorer mäts genom indikatorer.

Indikatorerna ska, i den mån det är möjligt, redovisas och analyseras med kön som indelningsgrund.

Målgruppsperspektivet	Verksamhetsperspektivet
<ul style="list-style-type: none">- Rättssäkra beslut- God service- Leveranssäkra tjänster med rätt kvalitet	<ul style="list-style-type: none">- Robusta verksamheter som klarar grunduppdraget- Effektiv handläggning- Bra samarbete över verksamhetsgränser
Medarbetarperspektivet	Ekonomiperspektivet
<ul style="list-style-type: none">- Kompetenta medarbetare- God och säker arbetsmiljö- Gott ledarskap	<ul style="list-style-type: none">- God ekonomisk hushållning- Genomförande av investeringar

3. Nuläge och förutsättningar

År 2023 har inneburit ett år med minskande intäkter, ökade kostnader och ett behov av att utveckla verksamheterna. Inom bygglov verksamheten har det kommit in färre bygglovsansökningar än föregående år vilket gjort att intäkterna minskat. De ökade kostnaderna har inte bara slagit till mot ett verksamhetsområde utan flertalet verksamheter har känt av ökningen. Exempel på områden där kostnaderna ökat är lokalhyror, drivmedel, material, utrustning, anläggningsarbeten och livsmedel. På grund av detta har samtliga verksamheter fått arbeta med att försöka hålla sina kostnader. Nytt avtal för gatubelysningsverksamheten som inneburit reducerade kostnader har förbättrat det ekonomiska läget för 2023 och även 2024. Trots detta ser förutsättningarna för 2024 inte ut att förbättras. Intäkterna bedöms vara på samma nivå som 2023. Kostnaderna ser inte ut att minska snarare öka. Under tidigare år och 2023 har kommunen haft förmånligt elavtal som går ut vid årsskiftet. Från och med 2024 kommer elpriset stiga vilket gör att verksamheterna behöver försöka minska sitt elbehov och försöka hålla ner sina elkostnader.

Den utveckling av nämndens verksamheter som pågår kommer att fortsätta under 2024. Utvecklingen innebär bland annat att ta fram ändrade arbetssätt och rutiner, skapa kopplingar och e-tjänster till verksamheternas digitala handläggningssystem. Detta för att effektivisera handläggningen och förbättrar servicen till kommuninnevånare och kunder. Utvecklingen innebär också att på sikt automatisera delar av VA-anläggningar. Inom avfallsområdet kommer verksamheten utökas kommande år. Övertagande av förpackningsinsamling och fastighetsnära insamling är några områden som påverkar verksamheten.

Investeringsbehovet är stort och kommer vara stort 2024 och kommande år. Investeringsbehoven avser främst återinvesteringar i bland annat uttjänt utrustning, anläggningar och byggnader samt nyinvestering i nya exploateringsområden, gator och vägar och VA-infrastruktur.

4. Nämndens målområde

Samhällsnämnden har identifierat ett prioriterat mål att arbeta vidare med utifrån kommunens nuläge och förutsättningar.

- Mål 1: Öka energieffektivisering

4.1. Nämndens prioriterade mål

Prioriterat mål nr 1	Öka energieffektivisering
<i>Varför är detta mål prioriterat?</i>	<ul style="list-style-type: none">• För att arbeta i linje med ledordet "Hållbart" i kommunens vision skall vi använda våra resurser på ett effektivt och hållbart sätt• Det pågår en internationell energikris• Kostnaden för energi och transporter har ökat• Energianvändningen är en viktig del i kommunens miljöpåverkan• Sänkt energianvändning innebär minskad sårbarhet
<i>Vad är problemet/utmaningen idag?</i>	<ul style="list-style-type: none">• Gammal utrustning och många äldre anläggningar drar mer energi än nödvändigt• Det har saknats fokus på, samordning av och kunskap om energieffektivisering inom verksamheterna• Kommunen har en stor geografisk yta vilket ökar transportbehovet
<i>Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?</i>	<ul style="list-style-type: none">• Minska energianvändningen inom nämndens verksamheter• Använda förnybara energikällor
<i>Valda strategier för måluppfyllelse</i>	<ul style="list-style-type: none">• Energifokus för samtliga verksamheter.
<i>Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse</i>	<ul style="list-style-type: none">• Välja energisnål utrustning och energisnåla maskiner när dessa byts ut• Energieffektivisera i samband med underhåll av byggnader och anläggningar• Undersök möjlighet till installation av solceller• Medverka till ökad användning av elfordon• Utveckla extern informationsspridning och energirådgivning
<i>Kriterier för måluppfyllelse:</i>	<ul style="list-style-type: none">• 10 aktiviteter kopplade till prioriterade åtgärderna ska vara utförda för att nå godkänt.• Minska energiförbrukningen med 20 % i förhållande till 2022. (Mäts i samband med årsbokslutet)

5. Övriga uppdrag till förvaltningen

Sektorn får i uppdrag att

- Aktivt bidra till utvecklingen av de centrala delarna av Lilla Edets tätort i enlighet med målbild och handlingsplan för Centrumutveckling Lilla Edet.
- Arbetet med bra boende och livsmiljö skall märkas i alla tätorter.
- Det fortsatta arbetet med att ta fram underhållsplaner för VA-anläggningar och byggnader skall färdigställas under 2024.
- Sektorn skall ta fram en e-tjänst för möjliggör ansökan om bygglov och ytterligare två e-tjänster inom sektorns verksamheter.

6. Ekonomi

6.1 Allmänt

Skattefinansierad verksamhet finansieras i huvudsak via anslag, det vill säga via skattemedel. Avfallshanteringen är avgiftsfinansierad. VA-verksamheten är också avgiftsfinansierad. Det finns inga formella hinder att skattefinansiera VA- och avfallsverksamheterna, men det förekommer i praktiken bara vid underskott i verksamheten.

6.2 Samhällsnämnden - skattefinansierad verksamhet

I detta stycke redovisas samhällsnämndens ekonomiska utrymme för i huvudsak skattefinansierad verksamhet för 2024 samt fördelning av de ekonomiska resurserna. För att överskådligt se den fördelning som gjorts av de ekonomiska resurserna redovisas resursfördelningen över tre år, med föregående års utfall, innevarande budgetår samt resursfördelning för nästkommande år (det år planen gäller för).

Utfall 2022			Budget 2023			Budget 2024		
Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
12,2	-92,9	-80,7	10,9	-96,7	-85,8	11,6	-83,9	-72,3

Beräkning av Samhällsnämndens budgetram 2024

I Samhällsnämndens budgetram för 2024 har följande justeringar gjorts:

Budget 2023	85 795
Index	2 814
Löneindex till lönepott	-1 792
Löneindex 3 mån från 2023	385
Äskanden	1 840
Tillskott/Effektiviseringar	-3 248
Omfördelning	-12 830
Kommunakuten	-665
Budget 2024	72 299

Samhällsnämnden får under 2024 äskanden på totalt 1840 tkr, justerat mot effektiviseringar blir nettot -1408 tkr.

Verksamheternas budgeterade kostnader och intäkter redovisas i nedanstående tabell med summering och jämförande siffror för 2023 innan.

Driftsbudget SAN Skattefinansierat (MNKR)													
Verksamhet	Budget 2023			Budget 2024			Skillnad	Budget 2025			Budget 2026		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto		Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Stadsmiljö	1,3	-29,1	-27,9	2,6	-28,8	-26,2	1,7	2,6	-31,3	-28,7	2,6	-31,5	-28,9
Kost	1,4	-31,0	-29,6	2,0	-32,1	-30,1	-0,5	2,0	-32,7	-30,7	2,0	-32,5	-30,5
Lokaler/Föreningar	0,8	-12,9	-12,1	0,0	-0,6	-0,6	11,5	0,0	-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-0,6
M&B	4,2	-9,9	-5,7	3,7	-9,1	-5,4	0,3	3,7	-10,6	-6,9	3,7	-9,7	-6,0
Städ	3,3	-12,9	-9,6	3,3	-12,6	-9,3	0,3	3,3	-12,8	-9,5	3,3	-12,7	-9,4
Nämnden	0,0	-1,0	-1,0	0,0	-0,7	-0,7	0,3	0,0	-0,7	-0,7	0,0	-0,7	-0,7
Summa	10,9	-96,7	-85,8	11,6	-83,9	-72,3	13,5	11,6	-88,7	-77,2	11,6	-87,7	-76,1

De stora skillnaderna från föregående år är att Stadsmiljö har en lägre budget till följd reducerade kostnader inom gatubelysningsverksamheten. Kost skola och äldreomsorg har tillförts medel för ökade livsmedelskostnader, samt uppskattas ha reducerade personalkostnader jämfört med 2023. Avseende miljö och bygg är förväntningarna på intäkterna lägre jämfört med föregående år, vilket har medfört att miljöinspektör inte kommer att tillsättas under året.

6.3 Samhällsnämnden avgiftsfinansierade verksamheter - VA och Avfall

I detta stycke redovisas samhällsnämndens ekonomiska utrymme för i huvudsak avgiftsfinansierade verksamhet för 2024. För att överskådligt se den fördelning som gjorts av de ekonomiska resurserna redovisas resursfördelningen över tre år, med föregående års utfall, innevarande budgetår samt resursfördelning för nästkommande år (det år planen gäller för). Flerårsplanen för VA och avfall är baserat på den prognosticerade inflationsökningen enligt SKR.

Driftsbudget SAN VA (MNKR)																
tkr	Utfall 2022			Budget 2023			Skillnad	Budget 2024			Budget 2025			Budget 2026		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto		Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
VA	40,2	-40,5	-0,3	43,0	-43,0	0,0	2,3	47,6	-45,4	2,3	48,4	-48,4	0,0	49,2	-49,2	0,0

Budgeten sätts till 2250 tkr i överskott. Detta för att kunna hämta hem underskottet som prognosticeras för 2023.

Driftsbudget SAN Avfall (MNKR)																
tkr	Utfall 2022			Budget 2023			Skillnad	Budget 2024			Budget 2025			Budget 2026		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto		Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
Avfall	18,9	-19,1	-0,2	17,8	-18,8	-1,0	0,9	21,4	-21,5	-0,1	21,7	-21,7	0,0	22,1	-22,1	0,0

Budgeten sätts till -100 tkr för avfall och återvinning (Avfall). Underskottet baseras på ökade kostnader för hantering av FTI samt kundtjänst för slamhantering.

7. Investeringar

Här redovisas samhällsnämndens investeringar för 2024 och planen för 2025 och 2026 oavsett om verksamheten är skattefinansierad eller avgiftsfinansierad. Den första tabellen visar total investeringsbudget per verksamhet. Den andra tabellen är investeringsbudget redovisad på verksamhet och åtgärd.

Verksamhet	Investeringsbudget 2024	Investeringsbudget 2025	Investeringsbudget 2026
Kost	320	50	0
Stadsmiljö	21 000	27 000	23 000
Lokaler	500	500	500
VA	39 000	125 800	60 500
Avfall	750	0	7 000
Totalsumma	61 570	153 350	91 000

Samlade investeringsvolymerna oavsett kollektiv/utförare 2024-2026

Samlade investeringsvolymerna oavsett kollektiv /utförare 2024-2026	Summa budget 2024-2026	Årsbudget 2024		Årsbudget 2025		Årsbudget 2026	
		Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster
Samhällsnämnden skatt	77 370	27 320		24 550		25 500	
Ofördelat anslag	4 500	500		2 000		2 000	
Kost	370	320		50		0	
Centralkök	100	100					
Strömskolan	150	150		0			
Stallgärdet förskola	50			50		0	
Lindkullen äldreomsorg	70	70					
Stadsmiljö	71 000	21 000		27 000		23 000	
Planerat underhåll	19 500	6 500		6 500		6 500	
Trafikåtgärder	15 000	4 000		5 000		6 000	
Offentliga rum	27 000	9 500		9 000		8 500	
Anläggningar, fritid	4 500	1 000		1 500		2 000	
Bondevägen				5 000			
Lokaler	1 500	500		500		500	
SUMMA SKATT	77 370	22 320		29 550		25 500	
Samhällsnämnden, va kollektivet							
VA, Nyinvesteringar	3 000	1 000		1 000		1 000	
VA, förnyelse	106 500	32 500		38 500		35 500	
VA, Utbyggnad nya VA system	107 200	5 000		79 800		22 400	
VA, Exploateringsinvesteringar	8 600	500		6 500		1 600	
SUMMA VA	225 300	39 000		125 800		60 500	
Samhällsnämnden, Avfalls-kollektivet							
Avfall, och återvinning	7 750	750		0		7 000	
Förpackningsinsamling, övertagande av utrustning	750	750					
Fordon samt kärl, fastighetsnära insamling	7 000	0		0		7 000	
SUMMA AVFALL	7 750	750		0		7 000	
Summa skatt	77 370	22 320	0	29 550	0	25 500	0
Summa Avgift	233 050	39 750	0	125 800	0	67 500	0
totalt	310 420	62 070	0	155 350	0	93 000	0

8. Uppföljning

För att uppnå en kontinuerlig verksamhetsutveckling ska verksamheterna följas upp regelbundet och resultat analyseras.

Uppföljning av nämndens kvalitét i grunduppdraget görs efter tertial 1, tertial 2 och helår (årsbokslut).

Uppföljning av nämndens prioriterade mål görs efter tertial 1, tertial 2 och helår (årsbokslut) vad gäller uppföljning av genomförda aktiviteter. Vad gäller minska energiförbrukningen med 20 % i förhållande till 2022 mäts detta endast efter helår i samband med årsbokslutet.

Uppföljning av uppdrag och ekonomi görs efter tertial 1, tertial 2 och helår. Utöver detta görs budgetuppföljning (inkl. årsprognos) i kontrollrapport per den 28 februari och den 31 oktober.

Nämnden ska i samband med behandling av budgetuppföljning ta aktiva beslut utifrån resultat och prognos.